

Spis treści

Wstęp	9
-------------	---

CZĘŚĆ I Wielkie pytania

1. Najbardziej niewiarygodny fakt	17
Oddychanie przez kabel	18
Czytanie – to dopiero mindfuck!	20
Powrót do przeszłości	21
Przerywnik semantyczny	23
Bakterie elektryczne	24
Cechy starsze od nas	27
2. Nie wiemy, czym jest życie	31
<i>Asteroid Blues</i>	33
Życie? Wiadomo, to wszystko, co żyje, no nie?	33
Na suhaka nie ma mocnych	35
(Prawie) tyle definicji, ile gatunków	36
Świat prawie żywych	38
Wielkie dzieło biosfery	40
W poszukiwaniu życia równoległego	41
3. Dlaczego umieramy?	45
Czym jest śmierć?	46
Znaleźć przyczynę śmierci	48
Śmierć została wyselekcjonowana w toku ewolucji	50

Starzejcie się, bo wypadki są nieuniknione	52
Wybrani, by umrzeć	55
Śmierć lub nuda, co kto woli	56
4. Samce, samice i tysiące innych kategorii	59
Płeć, czyli kwestia gamet	61
20 000 potencjalnych partnerów	62
Modele płci	65
O płci i ciastkach	66
Królewska bitwa plemników	68
Utopić konkurentów	68
Spotkania z trzecim morfem	69
5. Seks to absolutny paradoks	73
Duży Michał ma mały problem	74
Wszyscy jemy ten sam klon	76
Paradoks seksu	77
Śliska sprawa w Krainie Czarów	79
Życie opiera się na wyjątkach	80
6. Dlaczego jesteśmy zbudowani z wielu komórek, a nie tylko z jednej?	83
Życie jest piękne, ale też bardzo stare	86
Niejedna wielokomórkowość	90
Społeczność bakterii	93
Śluzowcom już dziękujemy	94
Życie to jedna wielka gra	96
7. Rak, golec i kubańskie rakiety	101
Poznaj atrakcyjne gryzonie z twojej okolicy	102
Zwierzęta bardziej społeczne niż my	104
Przewidzieć istnienie golca	105
Ewolucyjne matrioszki	107
Matematyka współpracy	108
Wybrane do bezpłodności	110
Wzór o wielu funkcjach	111
Mięczaki i rakiety	113
Hamilton powraca	116

Oszukiwanie i nowotwory	118
Powrót do korzeni	120
8. Pojawienie się pierwszych kolorów	123
Hybrydowe oko	124
Ewolucja widzenia barwnego	126
Bardzo doskonały i bardzo złożony organ	127
Świat dziwnych oczu	128
Zawsze więcej	130
Jak zrobić ludzkie oko?	133
Czopki i sygnalizacja	135
Wyobraź sobie wzrok rośliny	137
Pojawienie się widzenia barwnego w toku ewolucji	139
Prawda leży w iluzji	141
Czy kolory istnieją poza mną?	142
Jak żuk w pudełku	143
9. Nieskończona różnorodność rzeczy, które nas zabijają	145
Imperium kontratakuje	148
Zorganizowany opór	150
Wszyscy jesteśmy królikami z myksomatozą	151
Wirus zmiennym jest	152
Bangui stawia opór	156
Chorób nigdy za wiele	158
Odrobina nadziei	159

CZĘŚĆ 2

Arcydziwna ludzkość

10. Typowe (prawie tylko) dla ludzi	163
Żałoba	167
Udomowić inne organizmy	169
Narzędzia. Runda 1: sztuka rozłupywania orzechów	170
Narzędzia. Runda 2: a inne gatunki?	172
Typowe nietypowe	174
Jak daleko się zapuścimy, szukając odpowiedzi na pytanie: „Co jest typowe tylko dla ludzi?”	175

11. Czy jesteś tylko człowiekiem?	179
Requiem dla eksterminowanych	181
Dlaczego słyszysz fanfary triumfu?	181
Żegnaj, ciele, krowo, świnio, paleoloxodonie, toxodonie, ptaku moa, glyptodonie... ..	182
Ostatni klaps dla naszych kuzynów	184
Kochać się aż do zniknięcia	185
Nasi przodkowie Afrykanie	187
Portret naszych pra-pra-...-pradziadków	187
<i>Lonely Planet</i> z paleolitu	189
Jesteś mieszańcem	190
Wymarłe gatunki w naszym genomie	191
Jesteś czymś więcej niż tylko człowiekiem	193
12. Ludy, których istnienie udowadnia teorię ewolucji	197
<i>Wstęp. Człowiek jako zwierzę laboratoryjne</i>	198
Jestem zwierzęciem modelowym	198
Dane płyną szerokim strumieniem	200
<i>Worki z genami w gigantycznym flipperze</i>	202
Inuita i Moken wchodzą do baru	202
Liczy się rozmiar	204
Korzyści z mutacji woskowiny	205
Stworzyć szympanwika	207
Odlotowa kompozycja	210
Czy trzeba na nowo zdefiniować gatunek?	212
Genetyczne świadectwo koszmarnej epoki	214
Dryfujące atole	216
Rodzina błękitnoskórych	218
<i>Przydatna otyłość i sucha woskowina</i>	219
Otyłość pochodzenia ewolucyjnego	221
Adaptacja to prawdziwa sztuka	223
Reakcja na środowisko	223
Choroba i odżywianie	227
Wpływ kultury	229
Zmyślne mieszanki	230
Oraz wszystko, czego jeszcze nie wiemy	231

13. Czy ludzie nadal ewoluują?	235
Selekcja po quebecku	240
Znaleźć mutację w wiązce DNA	242
Darwin w liebigowskim sosie	243
Różne warianty przyszłości ludzkości	244
14. Dlaczego narządy płciowe tak szybko ewoluują?	247
Seks na ślimaka	248
Przesmyk i krewetki	249
Geologiczne genitalia	250
Pierwsza dwudziestka najbardziej zdumiewających narządów płciowych w świecie zwierząt	252
Dlaczego tak mało badań poświęcamy waginom?	267
15. Dlaczego kobiety mają orgazm?	269
Korzyści płynące z orgazmu	270
Zapomniany ląd	271
Produkt uboczny ewolucji?	273
Kontrola jakości	275
Początek początku świata	277
Najlepsze, co mogło się zdarzyć	279
Procedury wyssane z palca	281
Postrzeganie orgazmu jako sztuki	283
16. Dlaczego istnieją babcie?	285
Bardzo rzadkie babunie	286
Menopauza i długowieczność	288
Babcia poluje i zbiera	290
Poszukajmy w przeszłości	292
Pora wrócić do Granny	293
Sprytny jak orka!	294
Dla ilu kuzynów poświęcisz swoją siostrę?	296
O praktycznej użyteczności babci	297
Babciowanie od paleolitu do dziś	298
Zakończenie	303
Podziękowania	311
Bibliografia	315